# Nestkastenverslag Golfbaan Welschap 2004

**Wil de Veer**

***Resultaten van de jaarlijkse controle. Veranderingen leiden tot explosieve groei aantal uitgevlogen jongen.***

Eind februari werd, samen met diverse vrijwilligers, begonnen met het schoonmaken van de nestkasten. Tot onze grote vreugde bleek op 28 februari één van de kasten bezet te zijn door een Bosuil. Het legsel bevatte vier eieren. Uiteindelijk zijn er twee jongen uitgevlogen. Daar de kast wat aan de krappe kant was is er inmiddels een grotere kast gehangen.

De kasten zijn dit jaar vier keer gecontroleerd. De eerste ronde werd gedaan op 19 april.
In totaal hangen er 140 kasten. Dit waren er in 2003: 132. Zonodig werden er kasten vervangen of gerepareerd. Kasten die aan vervanging toe waren zijn niet weggegooid, maar zijn in een houtwal geplaatst. Deze zijn ongenummerd en worden niet meegeteld. Indien deze kasten door vogels worden bezet zal hiervan apart melding worden gemaakt. Er zijn dit jaar achttien kasten niet in gebruik geweest (ongeveer 13%), waarbij opgemerkt dat vijf kasten pas in mei of later zijn opgehangen en één kast in gebruik was genomen door hommels. Ter vergelijking, in 2003 waren er van de 132 kasten, 24 niet in gebruik (ongeveer 18%). In 2002 waren er van de 90 kasten, 36 niet in gebruik (40%).
In het algemeen hebben de vogels geprofiteerd van het grotere aanbod en de diversiteit van de nestkasten. Bij de Koolmees en de Pimpelmees komt dit duidelijk tot uitdrukking bij het aantal jongen dat is uitgevlogen. Dit ondanks dat de Pimpelmees dit jaar minder kasten heeft bezet, in vergelijking met vorig jaar. De Bonte Vliegenvanger schijnt zich voorgoed te hebben gevestigd op Golfbaan Welschap. Voor deze soort worden er in het voorjaar bij enkele kastjes plaatjes voor het invlieggat geplaatst. Dit om te voorkomen dat andere vogels gebruik maken van deze kastjes. De Bonte Vliegenvanger arriveert namelijk pas rond de derde week van april en diverse andere soorten zijn dan al aan het broeden.

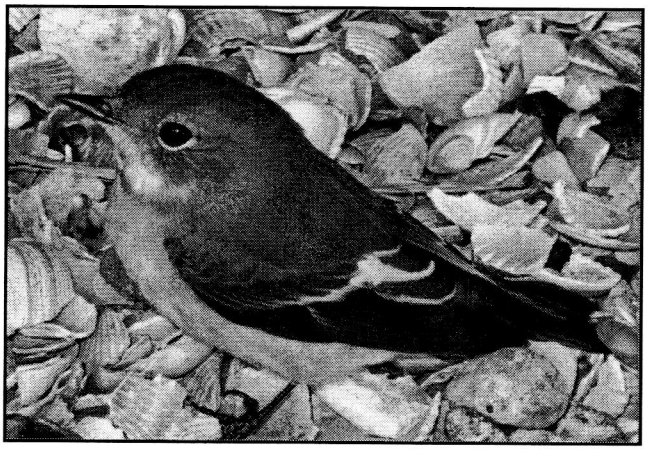

Bonte vliegenvanger (vrouwtje) Foto: Wim Deeben

De Kauw heeft in dezelfde kast als het vorig jaar een nest gemaakt, maar is niet tot broeden gekomen. De Zwarte Mees en de Roodborst maakten gebruik van een kastje dat bedoeld is voor de Boomkruiper. Dit type kast heeft een opening aan de zijkant zodat de soort van de stam in de kast kan lopen.
Naar aanleiding van de vele enthousiaste vragen over het vogelleven op de golfbaan, en met name de belangstelling voor de nestkasten, is, in samenwerking met de greenkeepers, besloten om een kast op te hangen waarin het eventuele broedsucces, via een doorzichtige zijkant, is te volgen. Dit bleek zowel voor de vogels als voor de golfers een groot succes.
Vijf kasten zijn twee keer gebruikt.
In totaal zijn er tien soorten die gebruik hebben gemaakt van de nestkasten, waarbij de Roodborst en de Winterkoning als verrassend kunnen worden beschouwd, gezien de natuurlijke nestmogelijkheden voor deze soorten op en rond de golfbaan. De verwachting is dan ook dat dit een incident is geweest.

In een van de kasten werd naast de jonge koolmezen een dode volwassen vogel aangetroffen. Hoewel er enige twijfel was of de jongen nog een kans zouden hebben, bleek bij een volgende controle dat alle waren uitgevlogen.

Het gebied is verdeeld in twee gedeelten waarbij op het westelijk deel, tussen het fietspad en het Beatrixkanaal, eveneens kasten zijn gehangen. Dit is alvast gedaan in verband met de te verwachten veranderingen op het oostelijk deel van het terrein vanwege de uitbreiding van de snelweg. De broedresultaten in het westelijk deel zijn niet mee genomen in de vergelijking met de resultaten van 2003. Wel worden deze in dit verslag apart vermeld.

Boomkruiper Foto: Hendrik van Kampen

Dezelfde soort maakte ook gebruik van de spechtenkast. In de loop van het jaar is er een speciale kast geplaatst voor de Torenvalk (ongenummerd).

| Soort | Aantal | Uitgevlogen jongen | 2003 | Uitgevlogen jongen |
|---|---|---|---|---|
| Bosuil | 01 | 02 | - | - |
| Winterkoning | 01 | meerdere* | - | - |
| Roodborst | 01 | 05 | - | - |
| Bonte Vliegenvanger | 04 | 13 | 01 | 03 |
| Zwarte mees | 01 | meerdere* | 01 | meerdere* |
| Pimpelmees | 34 | >251 | 43 | >169 |
| Koolmees | 47 | >320 | 36 | >173 |
| Boomklever | 01 | meerdere* | 01 | meerdere* |
| Boomkruiper | 01 | 01 | - | - |
| Spreeuw | 05 | 15 | 01 | 05 |

* Om verstoring te voorkomen is het juiste aantal niet vastgesteld.

In het westelijk deel hangen zeventien kasten, waarvan er vier niet in gebruik zijn geweest (ongeveer 24%). Eén kast, speciaal gemaakt voor de Steenuil, werd geschonken door Het Brabants Landschap. We hopen in de toekomst deze soort op de golfbaan te mogen verwelkomen. Dit jaar werd de kast direct in gebruik genomen door een koppel Spreeuwen.

| Soort | Aantal | Uitgevlogen jongen |
|---|---|---|
| Pimpelmees | 06 | 56 |
| Koolmees | 04 | 37 |
| Spreeuw | 03 | 14 |

Het werk dat de afgelopen drie jaar is verricht, waarbij veel zaken zijn veranderd, heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen. Gelet op het percentage bezette kasten dat dit heeft opgeleverd is het resultaat opzienbarend. Er is nu een basis gelegd voor jarenlang vogelplezier op Golfbaan Welschap. Duidelijk zal zijn dat er voor dit succes meerdere factoren van belang zijn zoals ondermeer, voedselaanbod en gunstige weersomstandigheden.